
En general går av

INTERVJU

MARIT TVEITO

marit.tveito@aldringoghelse.no

For Geir Riise var det et Kupper'n-øyeblikk da legene vant i arbeidsretten etter sykehusstreiken i 2017. I tolv år har han vært generalsekretær i Legeforeningen. Han rakk å ønske velkommen til et nytt Legenes hus før stafettpinnen ble sendt videre.

Foto: Birgit Solhaug

Over tolv år har gått siden forrige intervju, i posthuset på hans tidligere arbeidsplass. Nå åpner han pandemistengte og nyoppussede Legenes hus for intervju og omvisning. Slagordet «For alle leger, hele livet» er godt synlig i foajeen. Her er det også kaffemaskin, møtebord og små «hus» til å jobbe eller møtes i.

– Tanken har vært at alle medlemmer skal kunne bruke huset. Her kan man komme for kaffe og en liten arbeidsøkt hvis man er i byen. Det er først når du skal videre i de indre gemakkene at adgangskortet må tas i bruk.

Fargene er dempet og interiøret gir et gjennomført og moderne inntrykk. Det mest påfallende er kanskje fraværet av de åpne kontorlandskapene, et arbeidsmiljøvalg fra foreningen som skulle vise seg å være mer fremtidsrettet enn de kunne vite på forhånd.

Mild medisin

For Geir Riise har arbeids- og organisasjonsliv vært en rød tråd. Generalsekretæren fikk jobberfaring fra han var helt ung i forretningen til foreldrene i Brumunddal. Han har jobbet i NHO, vært sjeflege i Statoil, daglig leder i Hjelp 24 (nå Avonova), HMS-direktør i Posten og har alltid vært både politisk og frivillig engasjert. Det de som kjenner ham vil fremheve, er først og fremst hans menneskelige egenskaper. Han omtales som en oppmerksom, omsorgsfull, ivaretakende venn, kollega og leder. Det at flere i helseforvaltningen kunne ønsket seg å ansette Geir Riise, handler nok også om god rolleforståelse, stor arbeidskapasitet og lojalitet. Hans egne ansatte i Legeforeningens sekretariat har satt pris på hvor opptatt han er av arbeidsmiljø og trivsel på arbeidsplassen. Han er god til å se medarbeidere og både anerkjenner og synliggjør arbeidet som gjøres. Gjerne med et anerkjennende nikk. Han er også kjent for å slå på tråden hvis han tenker at noen har behov for en prat.

«Ledelse er et teamarbeid hvor det er laget som lykkes»

– Jeg har snakket med mange ledere i helsetjenesten som har vært ute i hardt vær. En viktig tilbakemelding er at alle synes det har vært fint å bli kontaktet. Mange har opplevd at det plutselig ble helt stille. Det er det viktig å bry seg om. Jeg har fått mange hyggelige tilbakemeldinger på at jeg tar kontakt.

Geir Riise

Født 10. september 1955

Cand. med., Universitetet i Tromsø 1984

Master i helseadministrasjon, Universitetet i Oslo 1995

Bedriftsoverlege i Statoil Norge AS og sjeflege i Statoil-konsernet 1987–98

Medisinsk fagsjef, NHO 1998–01

Avdelingsdirektør, NHO 2003–04

Daglig leder, Hjelp 24 Bedriftshelsetjeneste (nå Avonova) 2004–06

HMS-direktør, Posten Norge AS 2006–09

Generalsekretær i Legeforeningen 2009–21

Styreleder, Fontenehuset Oslo sentrum fra 2012

Nestleder, landsstyret Blå Kors fra 2020

Styreleder, Kreftforeningen fra 2020

– Hva er det viktigste livet har lært deg så langt?

– Respekten for det enkelte menneske, og det at vi lever våre ulike liv med forskjellige ståsted. At vi ikke skal være så raske til å dømme, sier han med en stemme som er både mild og tydelig.

Samfunnsansvaret

Kontoret er i hjertet av legenes hus, med plass til et lite møtebord. På veien til kontoret har han vist frem nye og gjenbrukte navn på møterommene, en reise gjennom medisins historie.

– Hvorfor ville du bli generalsekretær i Legeforeningen?

– Jeg har alltid vært opptatt av organisasjon, fag, politikk, økonomi og ledelse. Det å kunne bidra til å sette retning og få ting sammen. Ledelse er et teamarbeid hvor det er laget som lykkes. Generalsekretærstillingen var selve columbi egg hvor alt dette kunne kombineres. Det jeg allikevel likte best, var at det er en forening som tar et tydelig samfunnsansvar. Jeg har vært privilegert som har fått jobbe med så flinke folk, både i sekretariatet og blant tillitsvalgte, hvor man har troen på at det går an å gjøre en forskjell. Jeg mener Legeforeningen har gjort en stor forskjell, både for helsetjenesten, fagutviklingen og yrkesutøvelse gjennom sine 135 år.

Riise har interesse for historie, og kjenner foreningens historie godt.

– Det har ikke vært mange generalsekretærer i foreningen, jeg er nummer tretten i rekken. Det er fire som har sittet lengre enn meg.

Han ramser opp alle med navn og fartstid.

– Legeforeningen er en medlemsforening, og det viktigste gullet er medlemmer og tillitsvalgte. I løpet av mine tolv år, har vi fått 11 600 flere medlemmer, og nå er det 37 610 medlemmer i foreningen, sier han stolt. Det er et stort fellesskap, og 5 000 verv fylles av 3 500 tillitsvalgte. Når vi drar i samme enden av tauet, har vi stor innflytelse og blir lyttet til.

Høydepunkter

Riise har tenkt over hva som har gjort mest inntrykk i løpet av årene i Legenes hus.

Foto: Birgit Solhaug

– Etter 22. juli reiste Torunn Janbu, som da var president, og jeg til sykehus og legevakten i Oslo for å takke kollegene som hadde jobbet med alle som ble skadet. Stoltheten over arbeidet, innsatsen og hva de hadde fått til i team var sterkt å få oppleve.

Et annet høydepunkt var innføringen av faste stillinger for yngre leger.

– Fra 1. juli 2015 fikk også leger i spesialisering rett til faste stillinger. Yngre legers forening jobbet for dette i mange år, og det ble etterhvert en viktig sak for hele foreningen.

– Så fikk du også oppleve en sykehusstreik året etter?

– Ja, det var dessverre nødvendig. Vi tapte i første runde med tvungen lønnsnemnd, og saken gikk videre til arbeidsretten. Jeg var skøyteinteressert og husker da Kupper'n løp 10 000 på 15:46,6. Da vi vant i arbeidsretten 6. november i 2017 var det et Kupper'n-øyeblikk. Det var vill jubel i Legenes hus.

«Man må rigge helsetjenesten ikke bare for godvær, men også for å tåle uvær»

– Vi hadde fått støtte fra en samlet fagbevegelse. Det handlet om kollektivt vern og innflytelse på egen arbeidstidsorganisering.

Etablering av fagaksen, med første faglandsrådsmøte i 2018, er han også glad for å ha vært med på. Verdt å nevne er også kampanjen Gjør kloke valg, som har stor oppslutning i fagmiljøene, slik at overbehandling kan reduseres.

– En av nøklene til foreningens suksess, er at man har klart å organisere både fag og politikk i samme forening. Nærheten til helsetjenesten er den store styrken til Legeforeningen. Ingen annen legeforening i verden har en så høy andel av yrkesaktive leger. Omtrent 95 prosent av alle yrkesaktive leger er med i foreningen. Vi har nylig

publisert en underveisrapport om covid-19. Rapporten formidler informasjon fra leger som har stått i frontlinjen, slik at hele samfunnet kan lære av det som manglet, men også av hva som fungerte, da pandemien rammet oss.

Pandemitid

Foreningen har også fått kritikk under pandemien, og noen har ment at foreningen ikke har vært synlig nok.

– Ja, det kan være uttrykk for en forståelig frustrasjon. Vi har vært tydelige og sagt fra om mangelen på intensivplasser, for liten kapasitet i kommunehelsetjenesten og mangel på smittevernustyr. Vaksinerings av helsepersonell har vi tatt opp gjentatte ganger. Da regjeringen snudde, sa Høie at det blant annet var fordi Legeforeningen hadde sagt så tydelig fra.

– Ikke alt arbeid i foreningen er kanskje synlig for medlemmene?

– Noen ganger jobber vi over radaren, noen ganger under og noen ganger i kombinasjon. Jeg har jobbet under tre presidenter, og alle har vært opptatt av hvordan Legeforeningen skal oppnå størst mulig innflytelse. Jeg mener vi har fått til mye sammen.

Han er opptatt av at erfaringene og rapportene må brukes godt.

–Hva kan vi lære av koronapandemien? Jo, at man må rigge helsetjenesten ikke bare for godvær, men også for å tåle uvær. Statsbudsjettet inneholder et taktskifte, som må forsterkes i framtidige budsjetter. Fastlegeordningen trenger bedre finansiering som sikrer rekruttering og stabilisering. Legeforeningens kampanje, «Helse og trygghet først», er viktig for helsetjenesten.

– Hva gikk bra under pandemien?

– Det beste kom til uttrykk da det gjaldt. Leger, sykepleiere og annet helsepersonell gjorde jobben. Da virker det rart å skulle måtte argumentere for smittevernustyr og vaksiner.

– Det arbeidsmedisinske perspektivet i deg våknet?

– Vaksinene er også en del av nødvendig verneustyr, slår han fast. Det burde vært håndtert slik fra første dag av. Alle skal ha et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, og slik har det ikke vært. Likevel har kollegene gjort jobben. Både av hensyn til arbeidsmiljø, beredskap og ressurser, burde helsepersonell vært prioritert tidligere. Vi har for få intensivsengeplasser og allerede før pandemien jobbet fastlegene i snitt over 55 timer i uken. Det var ingen tvil om at vi trengte de hendene vi hadde. Alle i Norge har selvfølgelig krav på en helsetjeneste, men da må myndighetene sørge for at vi ikke får en ytterligere knapphet på personell på grunn av smitte og sykdom.

Bredt tilbud

Riise er opptatt av at Legeforeningen har et bredt tilbud til medlemmene.

– Vi har utviklet hjelpe- og støttetiltak for medlemmene. Villa Sana ved Modum bad har stor pågang og tilbudet er forsterket. Vi har også etablert et tilbud ved Trasoppklinikken for leger med rusproblemer. For å kunne yte god helsehjelp, må leger ta vare på seg selv og få den hjelpen de trenger når de har behov for det. Dette er et arbeid Legeforeningen har prioritert sammen med SOP (Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger). Vi har også fått til gode medlemsfordeler gjennom Akademikerne Pluss.

«For å kunne yte god helsehjelp, må leger ta vare på seg selv og få den hjelpen de trenger når de har behov for det»

Det er mange som bidrar til helheten.

– Tidsskriftet er en viktig del av foreningen. De jobbet dag og natt med å formidle kunnskap til kollegene da pandemien traff landet. Legeforeningen har på ulike måter gitt vesentlige bidrag til å håndtere pandemien til beste for hele samfunnet. Foreningen har bidratt til at det er opprettet 100 ekstra nye LIS-stillinger i statsbudsjettet. Bare Jus og arbeidslivavdelingen har 12 000 henvendelser i året. Vi er der for å bidra til at leger skal ha best mulig trygghet i arbeidshverdagen. Vi svarer på over 100 høringer i året. Legeforeningen med alle sine foreningsledd er en tung aktør i offentligheten og totalt nevnt i om lag 45 000 oppslag i tradisjonelle medier i 2020. Listen er lang og han kunne ha fortsatt.

– Hvilke utfordringer ser du fremover?

– Det har vært mye bunnlinjefokus i organiseringen av helsevesenet. Men leger motiveres av tydelig og synlig anerkjennelse for god behandling og kvalitet og et godt arbeidsmiljø. Høy faglig kvalitet gir også lønnsom og god ressursutnyttelse.

– Avholdssaken har vært viktig for deg, også som en del av arbeidet med arbeidsmiljø?

– Det har vært med meg hele veien, ja.

– Har det påvirket foreningen, tror du?

– Det brukes lite alkohol på Legeforeningens arrangementer nå. Det tror jeg ikke handler om meg, men en trend i tiden. Man skal også være bevisst hva man bruker medlemmenes penger til.

– Det ryktes at du allikevel har tatt et glass champagne i det britiske overhuset?

Han ler godt.

– Det hadde mange veldig glede av.

Nye verv

– Hva skal du gjøre nå?

– Jeg er styreleder i Kreftforeningen, nestleder i Blå Kors og styremedlem i Rehabiliteringssenteret AiR, i tillegg til noen andre styreverv.

At han skulle gå av med pensjon fra Legeforeningen har vært planlagt lenge.

– Da jeg begynte i jobben, visste jeg at pensjonsalder var 65 år. Så ble vi enige om at jeg skulle fortsette et ekstra år for å fullføre Legenes hus, i tillegg til noen andre oppgaver. Nå får vi den første kvinnelige generalsekretæren i Legeforeningens historie, det er flott.

**«Nå får vi den første kvinnelige generalsekretæren i
Legeforeningens historie, det er flott»**

- Du er politisk engasjert. Hvordan var det å ha en så upolitisk rolle i foreningen?
 - Det er presidenten og sentralstyret som har ansvaret for det politiske arbeidet. Foreningen har en todelt, enhetlig ledelse. Presidenten er øverste leder for foreningen, mens generalsekretæren er foreningens forretningsfører, ansvarlig for sekretariatet og er presidentens nærmeste rådgiver.
 - Er det noen ganger du har hatt lyst til å ytre din mening?
 - Det har jeg hatt rikelig mulighet til å gjøre internt. Det er takhøyde her.
 - Hvis du kunne lære deg noe nytt nå som du går av med pensjon, hva skulle det være?
 - Jeg har alltid vært veldig opptatt av historie.
 - Så hvis du kunne vært med på en historisk hendelse, hvilken skulle det ha vært?
 - Hvorfor ikke Eidsvoll i 1814? Det la grunnlaget for det moderne Norge.
- Riise er kjent for å jobbe mye, men sette familien først.
- Jeg har lyst til å bruke mer tid på familien. Bruke tid sammen med Nina, våre tre barn, svigerbarn og fem barnebarn.
 - Hva gjør dere sammen?
 - Vi er mye på hytta, på Sjusjøen om vinteren og Sunnmøre om sommeren. På sommerhytta liker vi blant annet å fiske. Hele familien har vært der hver sommer siden 1982. Da gjør vi ting vi snakker om resten av året og gleder oss til å gjøre igjen.

Publisert: 14. juni 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0337

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.